

sygn. akt VII U 1728/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

18 sierpnia 2022 r.

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w następującym składzie:

Przewodniczący SSO Małgorzata Kosicka

po rozpoznaniu 18 sierpnia 2022 r. na posiedzeniu niejawnym w Warszawie

odwołania M. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddziału w W.

z 9 listopada 2021 r., nr (...)

o wysokość zadłużenia z tytułu składek

I. oddała odwołanie;

II. zasądza od M. W. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddziału w W. 270 zł (dwieście siedemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt VII U 1728/21

UZASADNIENIE

M. W. 22 listopada 2021 r. złożyła odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z 9 listopada 2019 r., znak: (...). Odwołująca zaskarżyła decyzję w całości, zarzucając nieprawidłowe ustalenia faktyczne dokonane przez ZUS, jakoby była dłużnikiem ZUS z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenie społeczne oraz ubezpieczenie zdrowotne, w sytuacji, kiedy na skutek zawiadomienia ZUS z 22 lipca 2021 r. nr RWA: (...) uregulowała ww. zobowiązanie w całości, tj. w kwocie wraz z odsetkami 1960 zł. W związku z tym odwołująca wniosła o zmianę decyzji poprzez ustalenie, że nie jest dłużnikiem wobec ZUS z tytułu nieopłaconych składek opisanych w zaskarżonej decyzji ZUS. W uzasadnieniu odwołania M. W. wskazała, że decyzja ZUS jest oczywiście błędna. Podkreśliła, że na skutek zawiadomienia organu rentowego dotyczącego tego samego zadłużenia, o którym traktuje zaskarżona decyzja ZUS, 23 września 2021 r. dokonała wpłaty zaległych składek wraz z odsetkami, tym samym nie istnieje żaden dług który miałyby zwracać, skoro uregulowała go w całości (odwołanie z 22 listopada 2021 r., k. 3-4 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. w odpowiedzi na odwołanie wniosł o oddalenie odwołania na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oraz zasądzenie na rzecz organu rentowego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że w okresie od 1 stycznia 1999 r. do 12 stycznia 2015 r. oraz od 2 listopada 2016 r. do 4 września 2018 r. odwołująca zgłosiła prowadzenie działalności gospodarczej i z tego tytułu zobowiązana była do opłacania składek. Wpłaty rozliczone zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z 21 września 2017 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania w sprawach rozliczania składek, do których poboru jest zobowiązany Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Organ rentowy wskazał, że rozliczenie wpłaty z 23 września 2021 r. w kwocie 1960 zł przedstawia się następująco – na ubezpieczenia społeczne za maj 2012 r. należność główna 623,05 zł oraz odsetki 511,00 zł; za maj 2012 r. koszty egzekucyjne 225,60 zł, za czerwiec 2012 r. należność główna 99,27 zł oraz odsetki 80,00 zł; na ubezpieczenia zdrowotne za maj 2012 r. należność główna 178,08 zł oraz odsetki 146,00 zł, za maj 2012 r. koszty egzekucyjne 2012 r. Organ rentowy wskazał,

że na koncie M. W. nadal figuruje zaległość na- ubezpieczenia społeczne za okres od czerwca 2012 r. do stycznia 2015 r., od listopada 2016 r. do grudnia 2016 r., marzec 2017 r., od sierpnia 2017 r. do sierpnia 2018 r. kwocie 24 724,93 zł oraz należne odsetki i koszty egzekucyjne w kwocie 1576,90 zł; ubezpieczenia zdrowotne za okres od maja 2012 r. do stycznia 2015 r., od listopada 2016 r. do grudnia 2016 r., od sierpnia 2017 r. do sierpnia 2018 r. w kwocie 9721,34 zł oraz należne odsetki i koszty egzekucyjne w kwocie 677,00 zł; Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres od maja 2012 r. do stycznia 2015 r. w kwocie 1751,09 zł oraz należne odsetki i koszty egzekucyjne w kwocie 147,60 zł (odpowiedź na odwołanie z 13 grudnia 2021 r. – k. 7 a.s.).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

M. W. w okresie od 1 stycznia 1999 r. do 12 stycznia 2015 r. oraz od 2 listopada 2016 r. do 4 września 2018 r. prowadziła działalność gospodarczą.

Pismem z 1 sierpnia 2018 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. zawiadomił M. W. o wszczęciu postępowania w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne (zawiadomienie z 1 sierpnia 2018 r. – nienumerowane karty a.r.).

Odwołująca 23 września 2021 r. dokonała na rzecz ZUS wpłaty kwoty 1960,00 zł (potwierdzenie wpłaty – k. 5 a.s.). Należności te zostały zaliczone na ubezpieczenia społeczne należność główna w kwocie 623,05 zł oraz 511,00 zł odsetki na poczet składki za maj 2012 r., koszty egzekucji w kwocie 225,60 zł za maj 2012 r., należność główna oraz 80 zł odsetki za czerwiec 2012 r. oraz na ubezpieczenia zdrowotne należność główna w kwocie 178,08 zł oraz 146,00 zł odsetki za maj 2012 r., koszty egzekucji w kwocie 97,00 zł za maj 2012 r. (raporty rozliczenia należności płatnika w (...) na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych /akta s. 1-16/, na Fundusz Ubezpieczenia Zdrowotnego /akta s. 17-30/ oraz na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych /akta s. 31-41/).

Po zakończeniu postępowania wyjaśniającego organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję z 10 listopada 2021 r., nr (...), w której stwierdził, że M. W. jest dłużnikiem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenia zdrowotne. Zadłużenie wraz z należnymi odsetkami za zwłokę naliczonymi na dzień wydania decyzji wyniosło łącznie 901,54 zł, w tym: z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne za okres od maja 2018 r. do czerwca 2018 r. w kwocie 583,80 zł wraz z odsetkami za zwłokę w kwocie 158,00 zł oraz z tytułu składek na ubezpieczenia zdrowotne za okres od maja 2018 r. do 6 czerwca 2018 r. w kwocie 169,74 zł (decyzja ZUS z 10 listopada 2021 r. – nienumerowane karty a.r.).

Od decyzji organu rentowego z 10 listopada 2021 r. odwołująca wniosła odwołanie (odwołanie 3-4 a.s.).

M. W. posiada następujące zaległości z tytułu nieopłaconych składek:

- ubezpieczenia społeczne za okres od czerwca 2012 r. do stycznia 2015 r., od listopada 2016 r. do grudnia 2016 r., marzec 2017 r., od sierpnia 2017 r. do sierpnia 2018 r. kwocie 24 724,93 zł oraz należne odsetki i koszty egzekucyjne w kwocie 1576,90 zł;

- ubezpieczenia zdrowotne za okres od maja 2012 r. do stycznia 2015 r., od listopada 2016 r. do grudnia 2016 r., od sierpnia 2017 r. do sierpnia 2018 r. w kwocie 9721,34 zł oraz należne odsetki i koszty egzekucyjne w kwocie 677,00 zł;

- Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres od maja 2012 r. do stycznia 2015 r. w kwocie 1751,09 zł oraz należne odsetki i koszty egzekucyjne w kwocie 147,60 zł.

Postanowieniem z 18 marca 2022 r. Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w W. w sprawie (...) - (...) (...) po rozpoznaniu zażalenia M. W. z 30 listopada 2021 r. wniesionego przez M. W. na postanowienie Dyrektora (...) Oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w W. z 10 listopada 2021 r. znak (...) w sprawie odmowy umorzenia postępowania egzekucyjnego prowadzonego na podstawie tytułów wykonawczych o numerach: od (...) do (...), od (...) do (...) oraz od (...) do (...), uchylił zaskarżone postanowienie w części dotyczącej odmowy umorzenia postępowania egzekucyjnego prowadzonego na podstawie tytułów wykonawczych nr (...), nr (...), nr (...), nr (...), nr (...) oraz nr (...) i orzekając

co do istoty umorzył postępowania egzekucyjne prowadzone na podstawie ww. tytułów wykonawczych oraz utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie w pozostałej części (postanowienie z 18 marca 2022 r. k. 29 a.s.).

Powyższe orzeczenie nie jest prawomocne, albowiem zostało zaskarżone przez M. W. (skarga z 19 kwietnia 2022 r. – k. 26 a.s.).

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy, w tym w aktach rentowych. Dowody te nie były kwestionowane przez strony procesu i zostały przyjęte za podstawę ustaleń w niniejszej sprawie. W związku z tym Sąd uznał ustalone fakty za wystarczające do wydania rozstrzygnięcia.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie M. W. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddziału w W. z 9 listopada 2021 r., nr (...), podlegało oddaleniu.

Przedmiotem ww. decyzji z 9 listopada 2021 r. było stwierdzenie, że M. W. jest dłużnikiem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne za okres od maja 2018 r. do czerwca 2018 r. oraz z tytułu składek na ubezpieczenia zdrowotne za okres od maja 2018 r. do 6 czerwca 2018 r. W ocenie odwołującej 23 września 2021 r. uiszcza wpłatę na należne składki wraz z odsetkami ujętych w zaskarżonej decyzji.

Zgodnie z art. 46 ust.1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2020 r., poz. 266 z późn. zm.) zwanej dalej „ustawą systemową” płatnik składek jest obowiązany według zasad wynikających z przepisów ustawy obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy.

Na podstawie art. 49 ust. 1 pkt 1 i pkt 1a ustawy systemowej Rada Ministrów określa, w drodze rozporządzenia, kolejność zaliczania wpłat składek na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych oraz innych należności, do których poboru jest zobowiązany Zakład, jeżeli płatnik opłaca je i przekazuje niezgodnie z przepisami ustawy. Kolejność i sposób zaliczania wpłat na należności Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz inne należności, do których poboru jest obowiązany Zakład.

Zasady rozliczania składek określa rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 21 września 2017 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania w sprawach rozliczania składek, do których poboru jest zobowiązany Zakład Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1831) zwanej dalej „rozporządzeniem”, które weszło w życie z dniem 1 stycznia 2018 r.

W świetle § 12 ust. 1 i 2 rozporządzenia zakład dokonuje rozliczenia dokonanej przez płatnika składek wpłaty na koncie płatnika i zewidencjonowania danych na koncie ubezpieczonego za dany miesiąc kalendarzowy na podstawie deklaracji oraz raportów lub deklaracji korygującej i raportów korygujących, w części przypadającej na dany fundusz według podziału ustalonego zgodnie z § 7 ust. 1. Kwota wpłaty w części przypadającej na ubezpieczenia społeczne podlega zaliczeniu na fundusz emerytalny i otwarte fundusze emerytalne, fundusz rentowy, fundusz chorobowy oraz fundusz wypadkowy, począwszy od należności o najwcześniejszym terminie płatności, z uwzględnieniem § 13 ust. 1.

W rozumieniu § 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia, jeżeli kwota wpłaty w części przypadającej na pokrycie składek na ubezpieczenia społeczne jest niższa od kwoty należnych składek za dany miesiąc kalendarzowy, którego deklaracja dotyczy, w pierwszej kolejności rozlicza się ją na pokrycie należnych składek na fundusz emerytalny i na otwarte fundusze emerytalne. Jeżeli kwota wpłaty w części przypadającej na pokrycie składek na ubezpieczenia społeczne, o której mowa w ust. 1, nie pokrywa w pełni należnych składek na fundusz emerytalny i na otwarte fundusze emerytalne, za dany miesiąc kalendarzowy, którego deklaracja dotyczy, rozlicza się ją na częściowe pokrycie każdego z tych funduszy, proporcjonalnie do należnych kwot.

Stosownie do § 16 ust. 1 rozporządzenia, jeżeli kwota wpłaty w części przypadającej na ubezpieczenie zdrowotne jest niższa od kwoty należnych składek, rozliczonych w deklaracji za dany miesiąc kalendarzowy, to w odniesieniu do każdego ubezpieczonego podlega ona rozliczeniu proporcjonalnie do należnej kwoty składek na ubezpieczenie zdrowotne za danego ubezpieczonego do łącznej kwoty należnych składek na ubezpieczenie zdrowotne.

Powyższe oznacza, że w przypadku istnienia na koncie płatnika zaległości, wpłata z tytułu składek jest z urzędu zaliczona najpierw na pokrycie najstarszych należności. Wpłaty w części przypadającej na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne podlegają zaliczeniu na należności z tego tytułu, począwszy od należności o najwcześniejszym terminie płatności. W niniejszej sprawie bezspornym było, że na koncie odwołującej istnieją zaległości z tytułu nieopłaconych składek. Zgodnie z regulacją rozporządzenia organ rentowy miał podstawy do zaliczenia wpłaty dokonanej przez odwołującą 23 września 2021 r. tytułem składek na poczet wcześniejszych należności z tytułu składek. Wpłaty będą stopniowo zaliczane na przedawnione należności jako spłaty zobowiązania naturalnego. Wobec tego, sąd uznał, że niezależnie od przedawnienia zaległość objęta zaskarżoną decyzją istnieje i nie została zaspokojona wpłatą z 23 września 2021 r.

Mając na względzie powyższe, Sąd uznał, że zaskarżona decyzja odpowiada prawu i w konsekwencji na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. odwołanie ubezpieczonej zostało oddalone, o czym Sąd orzekł w punkcie 1. sentencji wyroku.

O kosztach procesu Sąd Okręgowy orzekł w punkcie II sentencji wyroku na podstawie art. 99 k.p.c. w zw. art. 98 § 1 i 3 k.p.c., zasądzając od odwołującej – jako strony przegrywającej – na rzecz organu rentowego zwrot kosztów zastępstwa procesowego. Ustalając wysokość tych kosztów Sąd miał na względzie, że postępowanie w niniejszej sprawie dotyczyło zadłużenia z tytułu nieopłaconych składek i w rozumieniu przepisów rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 265), koszty zastępstwa procesowego powinny zostać ustalone według stawek liczonych od wartości przedmiotu sporu (zob. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 3 października 2019 r., III UZP 9/19). Wartość przedmiotu sporu obejmująca należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy wraz z odsetkami wyniosła łącznie 901,54 zł (art. 126⁽¹⁾ § 3 k.p.c.), co uzasadniało zasądzenie od odwołującego się na rzecz organu rentowego kwotę 270 zł określoną w § 2 pkt 2 ww. rozporządzenia.